

పానువుతీ సీతాలక్ష్మణబరతవత్తుఖుతలివారసమేత శ్రీరాలుచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమత్రివూయణాంతర్వీతిస్నే బూలకిండిస్నే పోడిండింగ్ కెన్ఫాలెంట్యూషన్స్

ఖవీల లోజ్ పాలియం - 07.09.2021

బ	భో	రా	మః	సం	ప్ర	హృ	ష్టః	పూ	జి	తః	స	ర్వ	దై	వ	త్తే
3	4	2	5	7	2	8	1	1	8	6	7	4	8	4	6

సం - 7

పాలియం కేయవలసిన స్త్రీలు : 07

స్త్రీల వీరును సంబ్రూలు

15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 సర్గలు

పాలియం ఉన్నికొల సంబ్రూ

33 + 32 + 35 + 60 + 21 + 28 + 21 =

230 శ్లోకాలు

అన్న సీంకట్లుః

శ్రీమద్భావిలాండకోటిబ్రహ్మండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణాః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషుచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్యమృద్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య, దేశరక్షణాదిరంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్విషాపనార్థం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యశ్వర్య, సద్మధ్నిత్యాది, సర్వపుభులప్రాప్త్యర్థం, హిందూధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్థధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్దర్మాప్రతికూలతా పరిపోర్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృష, జగత్కృత్యాణాకర, కార్యక్రమనిర్వహణశిలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఫ్లు, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణాః, ప్రీత్యర్థం చ, అక్షరలక్ష్మాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్టాన, తర్వణ, పెలామపూర్వకం

ఒభో రామస్యంప్రహృష్టః పూజితస్యర్వదైవతైః

ఇత్యేతన్నంత్రాంతర్థత, కటుపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్థత, బాలకాండపారాయణం, తథా, శ్రీయోగవాశిష్టే, ఉత్సత్త్విప్రకరణే, ఏకోనసప్తతితమస్మారాయణం చ, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహయేన, లోకకృత్యాణార్థం, కరిష్యామహో.

***

శ్రీ రిషీపుర్ణిసే

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతమే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ అంజనేయ పుర్ణిసే

గోపుదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।
రామాయణమహాలారత్నం వందేత్తునిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వీల్మికి పుర్ణిసే

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరిష్టవంత్రు, ఏర్బ్రహ్మాజే నీముః

***

**అథ శ్రీమద్రావణాయశే అబికావేణ్ బాలకాండే పంచదశస్సర్ధః
కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ ।
శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ॥**

మేధావీ తు తతో ధ్యాత్యా స కించిదిదముత్తరమ్ ।
లబ్ధసంజ్ఞస్తతస్తం తు వేదజ్ఞో నృపమబ్రహ్మిత్ ॥ 15.1 ॥ (2 సార్లు)
ఇష్టిం తేఉహం కరిష్యామి పుత్రీయం పుత్రకారణాత్ ।
అధర్వశిరసి ప్రోక్తిః మంత్రైస్మిద్భాం విధానతః ॥ 15.2 ॥
తతః ప్రారబ్ధవానిష్టిం పుత్రీయం పుత్రకారణాత్ ।
జూహోవ చాగ్ని తేజస్వి మంత్రదృష్టేవ కర్మణా ॥ 15.3 ॥
తతో దేవాస్పగ్వద్వర్యాః సిద్ధాశ్చ పరమర్థయః ।
భాగప్రతిగ్రహోర్ధం వై సమవేతా యథావిధి ॥ 15.4 ॥
తాస్మేత్య యథాన్యాయం తస్మిస్మదసి దేవతాః ।
అబ్యువన్ లోకకర్తారం బ్రహ్మణం వచనం మహాత్ ॥ 15.5 ॥
భగవంప్యత్వసాదేన రావణో నామ రాక్షసః ।
సర్వాన్నో బాధతే వీర్యాత్ శాసితుం తం న శక్తిమః ॥ 15.6 ॥
త్వయా తప్సై వరో దత్తః ప్రితేన భగవన్వరా ।
మానయష్టశ్చ తం నిత్యం సర్వం తస్య క్షమామహే ॥ 15.7 ॥
ఉద్యేజయతి లోకాంప్రీన్ ఉచ్చితాష్టేష్టి దుర్గుతిః ।
శక్తం త్రిదశరాజునం ప్రథర్షయితుమిచ్ఛతి ॥ 15.8 ॥
బుషీన్యక్షాన్ సగంధర్వాన్ అసురాప్రాహప్రాణాంప్తథా ।
అతిక్రామతి దుర్భర్షః వరదానేన మోహితః ॥ 15.9 ॥
వైనం సూర్యః ప్రతపతి పార్శ్వీ వాతి న మారుతః ।
చలోర్మిమాలి తం దృష్టౌ సముద్రోఽపి న కమ్మతే ॥ 15.10 ॥
తన్మహాన్నో భయం తస్మాత్ రాక్షసాద్భోరదర్శనాత్ ।
వధార్థం తస్య భగవన్ ఉపాయం కర్తుమర్థసి ॥ 15.11 ॥
ఏవముక్తస్మృతైస్మర్యః చింతయిత్యా తతోఽబ్రహ్మిత్ ।
హన్తాయం విదితస్తస్య వధోపాయో దురాత్మనః ॥ 15.12 ॥
తేన గంధర్వయక్షాణాం దేవదానవరక్షసామ్ ।
అవధ్యోఽస్మైతి వాగుక్తా తథేత్యక్తం చ తన్మయా ॥ 15.13 ॥
నాకీర్తయదవజ్ఞానాత్ తద్రక్షో మానుషాంప్తదా ।
తస్మాత్పు మానుషాద్వధ్యః మృత్యుర్మాన్యోఽస్య విద్యతే ॥ 15.14 ॥

ఏతచ్ఛృత్యా ప్రియం వాక్యం బ్రహ్మణా సముద్రాహృతమ్ ।
సర్వ మహర్షులు దేవాః ప్రహృష్టేత్తై భవంస్తదా ॥ 15.15 ॥

ఏతస్మిన్నన్నరే విష్ణుః ఉపయాతో మహోద్యతిః ।
శంఖచక్రగదాపాణిః పీతవాసా జగత్తతిః ॥ 15.16 ॥

బ్రహ్మణా చ సమాగమ్య తత్త తస్థా సమాహితః ।
తమబ్రువన్ సురాస్పర్సే సమభిష్టాయ సన్వతాః ॥ 15.17 ॥

త్వాం నియోజ్యమహే విష్ణు లోకానాం హితకామ్యయా ॥ 15.18 ॥

రాజ్ఞో దశరథస్య త్వమ్ అయోధ్యాధిపతేర్విభోః ।
ధర్మజ్ఞస్య వదాన్యస్య మహర్షిసమతేజసః ॥ 15.19 ॥

తస్య భార్యాసు తిస్మము ప్రోశ్రికీర్యపమాసు చ ॥ 15.20 ॥

విష్ణు పుత్రత్వమాగచ్చ కృత్వాంతానం చతుర్విధమ్ ।
తత్త త్వం మానుషో భూత్వా ప్రవృద్ధం లోకకంటకమ్ ।
అవధ్యం దైవతైర్విష్ణు సమరే జహి రావణమ్ ॥ 15.21 ॥

స హి దేవాన్ స గంధర్వాన్ సిద్ధాంశ్చ బుషిసత్తమాన్ ।
రాజ్ఞసో రావణో మూర్ఖః వీర్యోత్సేకేన బాధతే ॥ 15.22 ॥

బుషయస్తు తత్ప్రేన గంధర్వాస్పరసప్తథా ।
క్రీడనో నన్ననవనే క్రూరేణ కిల హింసితాః ॥ 15.23 ॥

వధార్థం వయమాయాతాః తస్య వై మునిభిస్సహా ।
సిద్ధగంధర్వయజ్ఞాశ్చ తత్స్వాం శరణం గతాః ॥ 15.24 ॥

త్వం గతిః పరమా దేవ సర్వేషాం నః పరవ్తప ।
వధాయ దేవశత్రువాణాం నృణాం లోకే మనః కురు ॥ 15.25 ॥

ఏవముక్తస్తు దేవేశః విష్ణుష్ట్రేదశపుంగవః ।
పితామహపురోగాంస్తాన్ సర్వలోకనమస్కృతః ।
అఖ్రమీత్రైదశాన్ సర్వాన్ సమేతాన్ ధర్మసంహితాన్ ॥ 15.26 ॥

భయం త్యజత భద్రం వః హితార్థం యుధి రావణమ్ ।
సపుత్రపొత్రం సామాత్యం సమిత్రజ్ఞతిబ్ధాన్వమ్ ॥ 15.27 ॥

హత్వా క్రూరం దురాత్మానం దేవర్షిణాం భయావహమ్ ।
దశవర్షసహప్రాణి దశవర్షశతాని చ ।
వత్సామి మానుషే లోకే పాలయన్ పృథివీమిమామ్ ॥ 15.28 ॥

ఏవం దత్త్వా వరం దేవః దేవానాం విష్ణురాత్మవాన్ ।
మానుషే చిన్తయామాస జన్మభూమిమధాత్మనః ॥ 15.29 ॥

తతః పద్మపలాశాఙ్కః కృత్యాంతాను చతుర్విధమ్ |
పితరం రోచయామాస తథా దశరథస్మిపమ్ || 15.30 ||

తతో దేవర్షి గంథర్వాః సరుద్రాస్నాప్సరోగణాః |
స్తుతిభిర్వ్యరూపాభిః తుష్ణుపుర్వధుసూదనమ్ || 15.31 ||

తముధ్వతం రావణముగ్రతేజసం, ప్రవృద్ధదర్పం త్రిదశేశ్వరద్విషమ్ |
విరావణాం సాధుతపస్యికంటకం, తపస్యినాముధ్వర తం భయావహమ్ || 15.32 ||

తమేవ హత్యా సబలం సబాధవం, విరావణాం రావణముగ్రపారుషమ్ |
స్వర్లోకమాగచ్చ గతజ్యరశ్చిరం, సురేంద్రగుప్తం గతదోషకల్పమ్ || 15.33 || (2 సార్లు)

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ |

శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ||

ఇతాఖర్మే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే పంచదశస్సర్దః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే షాంకశస్సర్దః
కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ |
శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ||

తతో నారాయణో విష్ణుః నియుక్తస్మిరసత్తమ్ఃః |

జానవ్యపి సురానేవం శ్లష్టం వచనమబ్రహ్మీత్ || 16.1 || (2 సార్లు)

ఉపాయః కో వథే తస్య రాక్షసాధిషతేస్మిరాః |

యమహం తం సమాస్తాయ నిహన్యమృషికంటకమ్ || 16.2 ||

ఏవముక్తస్మిరాస్పర్యే ప్రత్యాచుర్విష్ణుమవ్యయమ్ |

మానుషీం తనుమాస్తాయ రావణాం జహి సంయుగే || 16.3 ||

స హి తేషే తపస్తీవ్రం దీర్ఘకాలమరిష్టము |

యేన తుష్టోంతప్రభుః లోకకృలోకపూర్వజః || 16.4 ||

సంతుష్టః ప్రదదో తపైన్న రాక్షసాయ వరం ప్రభుః |

నానావిధేభ్యో భూతేభ్యః భయం నాన్యత్ మానుషాత్ || 16.5 ||

అవజ్ఞాతః పురా తేన వరదానే హి మానవాః |

ఏవం పితామహాత్మస్మాత్త్తుత్ వరం ప్రాప్య స దర్శితః || 16.6 ||

ఉత్సాదయతి లోకాంప్రీవ్ ప్రియశ్శాప్యవకర్షతి |

తస్మాత్తస్య వథో దృష్టః మానుషీభ్యః పరవ్తప || 16.7 ||

ఇత్యేతద్వయచనం శ్రుత్యా సురాణాం విష్ణురాత్మవాన్ |

పితరం రోచయామాస తదా దశరథం నృపమ్ || 16.8 ||

స చాప్యపుత్రో నృపతిః తస్మిన్ కాలే మహాద్యతిః ।

అయజత్పుత్రియామిష్టిం పుత్రేష్వరరిష్మాదనః ॥ 16.9 ॥

స కృత్యా నిశ్చయం విష్టుః ఆమంత్ర్య చ పితామహామ్ ।

అంతర్ధానం గతో దేవైః పూజ్యమానో మహార్థిభిః ॥ 16.10 ॥

తతో వై యజమానస్య పావకాదతులప్రభమ్ ।

ప్రాందుర్భూతం మహాద్యుతం మహావీర్యం మహాబలమ్ ॥ 16.11 ॥

కృష్ణం రక్తమృధరం రక్తాక్షం దున్నభిస్వనమ్ ।

స్నిగ్ధహార్యక్షతనుజశ్విశ్చప్రవరమూర్ధజమ్ ॥ 16.12 ॥

శుభలక్ష్మణసమ్మన్మం దివ్యాభరణభూషితమ్ ।

శైలశ్చంగసముత్సేధం దృష్టశార్దూలవిక్రమమ్ ॥ 16.13 ॥

దివాకరసమాకారం దీప్తానలశిఖోపమమ్ ।

తప్తజామూఛినదమయాం రాజతాన్తపరిచ్ఛదామ్ ॥ 16.14 ॥

దివ్యపాయససమ్మార్ఘాం పాత్రిం పట్టీమివ ప్రియామ్ ।

ప్రగృహ్య విపులాం దోర్ఘ్యం స్వయం మాయామయామివ ॥ 16.15 ॥

సమవేష్యాబ్రావిద్యాక్యమ్ ఇదం దశరథం నృపమ్ ।

ప్రాజాపత్యం నరం విధి మామిహోభ్యగతం నృప ॥ 16.16 ॥

తతః పరం తదా రాజు ప్రత్యవాచ కృతాంజలిః ।

భగవన్ స్వాగతం తేత్తు స్తు కిమహం కరవాణి తే ॥ 16.17 ॥

అథో పునరిదం వాక్యం ప్రాజాపత్యో నరోత్తుబ్రావిత్ ।

రాజన్వర్ధయతా దేవాన్ అద్య ప్రాప్తమిదం త్వయా ॥ 16.18 ॥

ఇదం తు నరశార్దూల పాయసం దేవనిర్మితమ్ ।

ప్రజాకరం గృహణ త్వం ధన్యమారోగ్యవర్ధనమ్ ॥ 16.19 ॥

భార్యాణామనురూపాణామ్ అశ్చితేతి ప్రయచ్ఛ వై ।

తాసు త్వం లప్యసే పుత్రాన్ యదర్థం యజసే నృప ॥ 16.20 ॥

తథేతి నృపతిః ప్రీతః శిరసా ప్రతిగృహ్య తామ్ ।

పాత్రిం దేవాన్వసమ్మార్ఘాం దేవదత్తాం హిరణ్యాయామ్ ॥ 16.21 ॥

అభివాద్య చ తద్యుతమ్ అద్యుతం ప్రియదర్శనమ్ ।

ముదా పరమయా యుక్తః చకారాభిప్రదక్షిణమ్ ॥ 16.22 ॥

తతో దశరథః ప్రాప్య పాయసం దేవనిర్మితమ్ ।

బభూవ పరమప్రీతః ప్రాప్య విత్తమివాధనః ॥ 16.23 ॥

తతస్తదధ్యుతప్రభ్యం భూతం పరమభాస్యరమ్ |

సంవర్తయిత్వా తత్పర్మ తత్త్వేవావ్యాప్తియత || 16.24 ||

హర్షరజైఖిరుద్యోతం తస్యాప్తఃపురమాబహౌ |

శారదస్యాభిరామస్య చంద్రస్యేవ నభోత్సంపుభిః || 16.25 ||

సోత్తఃపురం ప్రవిశ్యేవ కొసల్యామిదమబ్రవిత్ |

పాయసం ప్రతిగృహీష్య పుత్రీయం త్వీదమాత్మనః || 16.26 ||

కొసల్యామై నరపతిః పాయసార్థం దదో తదా |

అర్థాదర్థం దదో చాపి సుమిత్రామై నరాధిపః || 16.27 ||

కైకేయై చావశిష్టార్థం దదో పుత్రార్థకారణాత్ |

ప్రదదో చావశిష్టార్థం పాయసస్యామ్యతోపమమ్ || 16.28 ||

అమచివ్య సుమిత్రామై పునరేవ మహీపతిః |

ఏవం తాసాం దదో రాజు భార్యాణాం పాయసం పృథక్ || 16.29 ||

తాప్యేతత్వాయసం ప్రాప్య నరేంద్రస్యేతమాప్నియః |

సమ్మానం మేనిరే సర్వాః ప్రహార్షోదితచేతసః || 16.30 ||

తతస్తు తాః ప్రాశ్య తదుత్తమప్రియః, మహీపతేరుత్తమపాయసం పృథక్ |

హలతాశనాదిత్యసమానతేజసః, అచిరేణ గర్భాన్ ప్రతిపేదిరే తదా || 16.31 ||

తతస్తు రాజు ప్రతిపీష్య తాప్నియః, ప్రరూఢగర్భాః ప్రతిలభ్యమానసః |

బభూవ హృష్టప్రిదివే యథా హరిః, సురేంద్రసిద్ధర్థిగణాభిపూజితః || 16.32 || (2 సార్ల)

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ |

శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ||

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే షోడశసస్తర్ణః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే సప్తదశస్తర్ణః

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ |

శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ||

పుత్రత్వం తు గతే విష్ణో రాజ్జపత్స్య మహోత్మనః |

ఉవాచ దేవతాస్పర్శాః స్వయముఖర్భగవానిదమ్ || 17.1 || (2 సార్ల)

సత్యసంధస్య వీరస్య సర్వేషాం నో హితైషిణః |

విష్ణోస్పహయాన్వలినః సృజధ్వం కామరూపిణః || 17.2 ||

మాయావిదశ్చ హరాంశ్చ వాయువేగసమాన్ జవే |

నయజ్ఞాన్ బుద్ధిసమ్మాన్ విష్ణుతుల్యపరాక్రమాన్ || 17.3 ||

అసంహోర్యమపాయజ్ఞాన్ సింహసంహానాన్వితాన్ ।

సర్వాప్తగుణాసమ్మాన్ అమృతప్రాశనానివ ॥ 17.4 ॥

అస్పురస్సు చ ముఖ్యసు గంధర్వాణాం తమాసు చ ।

సృజధ్వం హరిరూపేణ పుత్రాంస్తుల్యపరాక్రమాన్ ॥ 17.5 ॥

పూర్వమేవ మయా సృష్టః జామ్భవావృక్షపుంగవః ।

జ్యమ్భమాణస్య సహస్రా మమ వక్రాదజాయత ॥ 17.6 ॥

తే తథోక్తా భగవతా తత్పుతిత్రుత్య శాసనమ్ ।

జనయామాసురేవం తే పుత్రాన్వానరరూపిణః ॥ 17.7 ॥

బుషయశ్చ మహోత్సానః సిద్ధవిద్యాధరోరగాః ।

చారణాశ్చ సుతాన్వీరాన్ సస్పజ్యవచారిణః ॥ 17.8 ॥

వానరేంద్రం మహేంద్రాభమ్ ఇంద్రో వాలినమూర్జితమ్ ।

సుగ్రీవం జనయామాస తపనస్తపతాం వరః ॥ 17.9 ॥

బృహస్పతిస్యజనయత్ తారం నామ మహోహరిమ్ ।

సర్వవానరముఖ్యానాం బుద్ధిమంత్రముత్తమమ్ ॥ 17.10 ॥

ధనదస్య సుతశ్రీమాన్ వానరో గంధమాదనః ।

విశ్వకర్మా త్వజనయత్ నలం నామ మహోహరిమ్ ॥ 17.11 ॥

పావకస్య సుతశ్రీమాన్ నీలోఽగ్నిసదృశప్రభః ।

తేజస్సా యశస్సా వీర్యాత్ అత్యరిచ్యత వానరాన్ ॥ 17.12 ॥

రూపద్రవిణసమ్మాన్ అశ్వినో రూపసమ్మతో ।

మైషం చ ద్వివిదం ఘైవ జనయామాసతుస్యయమ్ ॥ 17.13 ॥

వరుణో జనయామాస సుపేణం నామ వానరమ్ ।

శరభం జనయామాస పర్జన్యస్తు మహాబలమ్ ॥ 17.14 ॥

మారుతస్యాత్మజశ్రీమాన్ హనుమాన్మామ వానరః ।

వజ్రసంహనసోపేతః వైనతేయసమో జవే ॥ 17.15 ॥

తే సృష్టౌ బహుసాహప్రాః దశగ్రీవవథే రతాః ।

అప్రమేయబలా వీరాః విక్రాన్తాః కామరూపిణః ॥ 17.16 ॥

మేరుమందరసంకాశాః వపుష్టింతో మహాబలాః ।

బుక్షవానరగోపుచ్ఛః క్షిప్రమేవాభిజ్ఞిరే ॥ 17.17 ॥

యస్య దేవస్య యద్రూపం వేషో యశ్చ పరాక్రమః ।

అజాయత సమస్తేన తస్య తస్య సుతః పృథక్ ॥ 17.18 ॥

గోలాంగులీషు చోతృవ్యాః కేచిత్పుమృతవిక్రమాః ।
బుజ్జీషు చ తథా జాతా వానరాః కిన్నరీషు చ ॥ 17.19 ॥

దేవా మహర్షిగంధర్వాః తార్క్య యఙ్కా యశస్వినః ।
నాగాః కిముఖరుషాశైవ సిద్ధవిద్యాధరోరగాః ॥ 17.20 ॥

బహవో జనయామాసుః హృష్టాస్తత్త సహప్రశః ।
వానరాన్ సుమహాకాయాన్ సర్వాప్యై వనచారిణః ॥ 17.21 ॥

అప్సరస్సు చ ముఖ్యాసు తథా విద్యాధరీషు చ ।
నాగకన్యాసు చ తథా గంధర్వీణాం తనూషు చ ॥ 17.22 ॥

కామరూపబలోపీతాః యథాకామం విచారిణః ।
సింహశార్ణవసర్పుర్వాః దర్శీణ చ బలేన చ ॥ 17.23 ॥

శిలాప్రహరణాస్పర్శ్యై సర్వే పాదపంచాధినః ।
వఖదంప్రౌయుధాస్పర్శ్యై సర్వే సర్వాప్రకోవిదాః ॥ 17.24 ॥
విచాలయేయుశైలేంద్రాన్ భేదయేయుస్మిరాన్ ద్రుమాన్ ।
జ్ఞోభయేయుశ్చ వేగేన సముద్రం సరితాం పతిమ్ ॥ 17.25 ॥

దారయేయుః క్షితిం పద్మామ్ ఆప్తవేయుర్గుహ్లవమ్ ।
వభష్ణులం విశేయుశ్చ గృహీత్యాయురపి తోయదాన్ ॥ 17.26 ॥

గృహీత్యాయురపి మాతంగాన్ మత్తాన్ ప్రప్రజతో వనే ।
నర్దమానాశ్చ నాదేన పాతయేయుర్విహంగమాన్ ॥ 17.27 ॥
ఈదృశానాం ప్రసూతాని హరీణాం కామరూపిణామ్ ।
శతం శతసహస్రాణి యుధపానాం మహాతృవ్యామ్ ॥ 17.28 ॥

తే ప్రధానేషు యుధీషు హరీణాం హరియుధపాః ।
బభూవుర్యాధపత్రేష్టోః వీరాంశ్చాజనయన్ హరీన్ ॥ 17.29 ॥

అన్యే బుజ్జవతః ప్రస్తాన్ ఉపతస్థస్పుహప్రశః ।
అన్యే నానావిధాన్ శైలాన్ కాననాని చ భేజిరే ॥ 17.30 ॥
సూర్యపుత్రం చ సుగ్రీవం శక్రపుత్రం చ వాలినమ్ ।
భ్రాతరావుపతస్థస్తే సర్వ ఏవ హరీశ్వరాః ।
నలం నీలం హనూమంత్రమ్ అన్యాంశ్చ హరియుధపాన్ ॥ 17.31 ॥

తే తార్జుబలసమ్పువ్యాః సర్వే యుద్ధవిశారదాః ।
విచరనోఽర్దయన్నర్వాత్ సింహావ్యాప్తుమహారగాన్ ॥ 17.32 ॥
తాంశ్చ సర్వాన మహాబాహుః వాలీ విపులవిక్రమః ।
జగోప భుజవీర్యణ బుజ్జగోపుచ్ఛవానరాన్ ॥ 17.33 ॥

తైరియం పృథివీ శూరైః సపర్యతవనార్లవా ।
 కీర్తా వివిధసంస్థానైః నానావ్యంజనలక్ష్మైః ॥ 17.34 ॥
 తైర్ముఖుబృందాచలకూటకల్పైః, మహాబలైర్వానరయూఢపాలైః ।
 బభూవ భూర్భీమశరీరరూపైః, సమావృతా రామసహయహేతోః ॥ 17.35 ॥ (2 సార్లు)

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ ।

శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ॥

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే సత్కరుశన్సర్దః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే అష్టాదశన్సర్దః

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ ।

శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ॥

నిర్వృతే తు క్రతౌ తస్మిన్ హాయమేధే మహాత్మనః ।

ప్రతిగృహ్య సురా భాగాన్ ప్రతిజగ్నిర్యథాగతమ్ ॥ 18.1 ॥ (2 సార్లు)

సమాప్తదీష్టానియమః పత్రీగణాసమన్వితః ।

ప్రవివేశ పురీం రాజు సభ్యత్యబలవాహనః ॥ 18.2 ॥

యథార్థం పూజితాస్తేన రాజ్ఞా వై పృథివీశ్వరాః ।

ముదితాః ప్రయయుర్దేశాన్ ప్రణామ్య మునిపుంగవమ్ ॥ 18.3 ॥

శ్రీమతాం గచ్ఛతాం తేషాం స్వపురాణి పురాతతః ।

బలాని రాజ్ఞాం పుభ్రాణి ప్రహృష్టాని చకాశిరే ॥ 18.4 ॥

గతేషు పృథివీశేషు రాజు దశరథస్తదా ।

ప్రవివేశ పురీం శ్రీమాన్ పురస్కృత్య ద్వ్యజోత్తమాన్ ॥ 18.5 ॥

శాంతయా ప్రయయో సార్థమ్ బుశ్యశ్చంగస్మిపూజితః ।

అన్వియమానో రాజ్ఞాం థ సానుయాత్రేణ ధీమతా ॥ 18.6 ॥

ఏవం విసృజ్య తాన్ సర్వాన్ రాజు సమూర్ఖమానసః ।

ఉంచస సుఖితప్తత పుత్రోత్పత్తిం విచిన్తయన్ ।

తతో యజ్ఞే సమాప్తే తు బుతునాం షట్పుమత్యయః ॥ 18.7 ॥

తతశ్చ ద్వాదశే మాసే చైత్రే నావమికే తిథా ।

వక్షతేత్తు దైత్యై స్వేచ్ఛసంస్థేషు పంచసు ॥ 18.8 ॥

గ్రేహము కర్మటే లగ్నే వాక్యతావిన్ననా సహా ।

ప్రోద్యమానే జగన్నాథం సర్వలోకనమస్కృతమ్ ॥ 18.9 ॥

కాసల్యాం జనయద్రామం సర్వలక్ష్మణసంయుతమ్ ।

విష్ణోర్వర్థం మహాభాగం పుత్రత్మేష్ట్యాకువర్థనమ్ ॥ 18.10 ॥

కౌశల్య శుషుబ్ధే తేన పుత్రేణామితతేజసా ।
యథా వరేణ దేవానామ్ అదితిర్యజ్రపాణినా ॥ 18.11 ॥

భరతో నామ కైకేయ్యం జజ్ఞే సత్యపరాక్రమః ।
సాక్షాద్విష్ణోశ్చతుర్భూగః సర్వేస్మముదితో గుణైః ॥ 18.12 ॥

అధ లక్ష్మణశత్రుఘ్నౌ సుమిత్రాం జనయత్సుతో ।
సర్వాప్తకుశలౌ వీరా విష్ణోర్ధసమన్వితో ॥ 18.13 ॥

పుష్యే జాతస్తు భరతః మీనలగ్నే ప్రసన్నధీః ।
సార్వే జాతో చ సౌమిత్రీ కులీరేం భ్యదితే రవౌ ॥ 18.14 ॥

రాజ్ఞః పుత్రా మహోత్సానః చత్వారో జజ్ఞిరే పృథక్ ।
గుణవన్తోం నురూపాశ్చ రుచ్య ప్రోష్టపదోపమాః ॥ 18.15 ॥

జగుః కలం చ గంధర్వాః నవృతుశ్చాప్నరోగణాః ।
దేవదున్నభయో నేదుః పుష్పవృష్టిశ్చ ఖాచ్యుతా ॥ 18.16 ॥

ఉత్సవశ్చ మహోనాసీత్ అయోధ్యాయం జనాకులః ॥ 18.17 ॥

రథ్యశ్చ జనసమ్మాధాః నటువర్తకపంకులాః ।
గాయవైశ్చ విరావిణ్యాః వాదవైశ్చ తథాం పరైః ॥ 18.18 ॥

ప్రదేయాంశ్చ దదౌ రాజౌ సూతమాగధవందినామ్ ।
బ్రాహ్మణేభ్యో దదౌ విత్తం గోధనాని సహాప్తః ॥ 18.19 ॥

అతీత్యైకాదశాహం తు నామకర్మ తథాం కరోత్ ॥ 18.20 ॥

జ్యేష్ఠం రామం మహోత్సానం భరతం కైకల్యాసుతమ్ ।
సౌమిత్రిం లక్ష్మణామితి శత్రుఫ్లుమపరం తథా ॥ 18.21 ॥

వసిష్ఠః పరమప్రీతః నామాని కృతవాంస్తతదా ॥ 18.22 ॥

బ్రాహ్మణాన్ భోజయమాస పౌరాన్ జానపదానపి ।
అదదాద్రాహ్మణానాం చ రత్నేఘమమితం బహు ॥ 18.23 ॥

తేషాం జన్మక్రియాదీని సర్వకర్మాణ్యకారయత్ ॥ 18.24 ॥

తేషాం కేతురివ జ్యేష్ఠః రామో రత్నికరః పితుః ।

బభూవ భూయో భూతానాం స్వయమ్ముఖిరివ సమ్మతః ॥ 18.25 ॥

సర్వే వేదవిదశ్శూరాః సర్వే లోకహితే రతాః ।

సర్వే జ్ఞానోపపన్నాశ్చ సర్వే సముదితా గుణైః ॥ 18.26 ॥

తేషామపి మహోతేజాః రామసృత్యపరాక్రమః ।

ఇష్టస్సర్వస్య లోకస్య శశాంక ఇవ నిర్మలః ॥ 18.27 ॥

గజస్కుంధేత్త శ్వపుష్టి చ రథచర్యాము సమ్మతః ।
ధనుర్వేదే చ నిరతః పితృశుష్మాషణే రతః ॥ 18.28 ॥

బాల్యాత్మిభృతి సుస్నిగ్ంః లక్ష్మీణో లక్ష్మీవర్ధనః ।
రామస్య లోకరామస్య భ్రాతుర్జ్యేష్ఠస్య నిత్యశః ॥ 18.29 ॥

సర్వప్రియకరస్తస్య రామస్యాపి శరీరతః ।
లక్ష్మీణో లక్ష్మీసమ్మన్మః బహిఃప్రాణ ఇవాపరః ॥ 18.30 ॥

న చ తేన వినా నిద్రాం లభతే పురుషోత్తమః ।
మృష్టమన్నముపానీతమ్ అశ్వాతి న హి తం వినా ॥ 18.31 ॥

యదా హి హయమారూఢః మృగయాం యాతి రాఘువః ।
తదైనం పృష్టతోత్త భ్యేతి సధనుః పరిపాలయన్ ॥ 18.32 ॥

భరతస్యాపి శత్రుఫుః లక్ష్మీణావరజో హి సః ।
ప్రాణైః ప్రియతరో నిత్యం తస్య చాసీత్తథా ప్రియః ॥ 18.33 ॥

స చతుర్భీర్మహాభాగైః పుత్రైరశరథః ప్రియైః ।
బభూవ పరమప్రీతః దేవైరివ పితామహః ॥ 18.34 ॥

తే యదా జ్ఞానసమ్మన్మాః సమ్మైస్తస్యముదితా గుణైః ।
ప్రీమవ్తః కీర్తిమవ్తశ్చ సర్వజ్ఞా దీర్ఘదర్శినః ॥ 18.35 ॥

తేషామేవం ప్రభావానాం సర్వేషాం దీప్తతేజసామ్ ।
పితా దశరథో హృష్టః బ్రహ్మ లోకాధిషో యథా ॥ 18.36 ॥

తే చాపి మనుజవ్యాఘ్రూః వైదికాధ్యయనే రతాః ।
పితృశుష్మాషణరతాః ధనుర్వేదే చ నిష్ఠితాః ॥ 18.37 ॥

అధ రాజు దశరథః తేషాం దారక్రియాం ప్రతి ।
చిన్తయామాస ధర్మత్వాన్ సోపాధ్యయస్యబాంధవః ॥ 18.38 ॥

తస్య చిన్తయమానస్య మంత్రిమధ్య మహాత్మనః ।
అభ్యాగచ్ఛన్నమహాతేజాః విశ్వామిత్రో మహామునిః ॥ 18.39 ॥

స రాజ్ఞో దర్శనాకాంక్షీ ద్వారాధ్యక్షామువాచ హా ।
శీఘ్రమాఖ్యాత మాం ప్రాప్తం కౌశికం గాదినందనమ్ ॥ 18.40 ॥

తచ్ఛుత్వా వచనం తస్య రాజ్ఞో వేశ్వ ప్రదుదువుః ।
సమ్మానమనస్పర్శే తేన వాక్యేన చోదితాః ॥ 18.41 ॥

తే గత్వా రాజభవనం విశ్వామిత్రమృషిం తదా ।
ప్రాప్తమావేదయామాసుః నృపాయైక్యోక్షవే తదా ॥ 18.42 ॥

తేషాం తద్వచనం త్రుత్యా సపురోధాస్నమహితః ।

ప్రత్యజ్జగామ తం హృష్టః బ్రహ్మాణామివ వాసవః ॥ 18.43 ॥

తం దృష్ట్యై జ్యలితం దీష్ట్యై తాపసం సంశితద్రతమ్ ।

ప్రహృష్టవదనో రాజా తతోఽర్థముపహరయత్ ॥ 18.44 ॥

స రాజ్ఞః ప్రతిగృహ్యర్థం శాప్రదృష్టేన కర్మణా ।

కుశలం చావ్యయం చైవ పర్యపుచ్ఛవ్యాధిపమ్ ॥ 18.45 ॥

పురే కోశే జనపదే బాంధవేషు సుహృత్యై చ ।

కుశలం కౌశికో రాజ్ఞః పర్యపుచ్ఛత్పుధారిగ్రికః ॥ 18.46 ॥

అపి తే సన్వతాస్పర్యే సామన్తా రిపవో జితాః ।

దైవం చ మానుషం చాపి కర్మా తే సాధ్వయమష్టితమ్ ॥ 18.47 ॥

వసిష్ఠం చ సమాగమ్య కుశలం మునిపుంగవః ।

బుషింశ్చాన్యాన్ యథాన్యాయం మహాభాగమవాచ హ ॥ 18.48 ॥

తే సర్వే హృష్టమనసః తస్య రాజ్ఞో నివేశనమ్ ।

వివిషుః పూజితాస్తత నిషేధుశ్చ యథార్థతః ॥ 18.49 ॥

అథ హృష్టమనా రాజా విశ్వామిత్రం మహామునిమ్ ।

ఉంచాచ పరమోదారః హృష్టమభిపూజయన్ ॥ 18.50 ॥

యథాతుమృతస్య సమ్రాష్టిః యథావర్ధమనూదకే ।

యథా సదృశదారేషు పుత్రజన్మాత్మాప్రజస్య చ ॥ 18.51 ॥

ప్రణాష్టస్య యథా లాభః యథా హర్షో మహేదయే ।

తదైవాగమనం మన్యే స్వాగతం తే మహామునే ॥ 18.52 ॥

కం చ తే పరమం కామం కరోమి కిము హర్షితః ॥ 18.53 ॥

పొత్రభూతోఽసి మే బ్రహ్మన్ దిష్ట్యై ప్రాపోతోసి ధారిగ్రికః ।

అద్య మే సఫలం జన్మి జీవితం చ సుజీవితమ్ ॥ 18.54 ॥

పూర్వం రాజర్షిశబ్దేన తపసా ద్వోతితప్రభః ।

బ్రహ్మర్షిత్వమనుప్రాప్తః పూజ్యోతోసి బహుధా మయా ॥ 18.55 ॥

తదద్యుతమిదం బ్రహ్మన్ పవిత్రం పరమం మమ ।

శుభక్షేత్రగతశ్చాహం తవ సందర్భాన్త్రపో ॥ 18.56 ॥

బ్రూహిత్యార్థితం తుభ్యం కార్యమాగమనం ప్రతి ।

ఇచ్చామ్యమగ్మహితోఽహం త్వదర్థపరివృద్ధయే ॥ 18.57 ॥

కార్యస్య న విమర్శం చ గంతుమర్మసి కౌశిక ।

కర్తా చాహమశేషణ దైవతం హి భవాన్ముమ ॥ 18.58 ॥

మమ చాయమనుప్రాప్తః మహానభ్యదయో ద్వ్యజ ।

తవాగమనజః కృత్స్నః ధర్మశ్చానుత్తమో మమ ॥ 18.59 ॥

ఇతి హృదయసుఖం నిశమ్య వాక్యం, శ్రుతిసుఖమాత్మవతా వినీతముక్తమ్ ।

ప్రథితగుణాయశా గుణైర్విశిష్టః, పరమబుధిః పరమం జగామ హర్షమ్ ॥ 18.60 ॥

(2 పాఠ్)

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ ।

శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ॥

ఇత్యార్థై శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే అష్టాదశనుర్దః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే ఏకోనవింశనుర్దః

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ ।

శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ॥

తచ్ఛృత్యా రాజసింహస్య వాక్యమధ్యతవిష్టరమ్ ।

హృష్ణరోమా మహాతేజాః విశ్వామిత్రోఽభ్యభాషత ॥ 19.1 ॥ (2 పాఠ్)

సదృశం రాజశార్దల తవైతద్భువి నాన్యథా ।

మహాకులప్రసూతస్య వసిష్టవ్యపదేశినః ॥ 19.2 ॥

యత్తు మే హృదతం వాక్యం తస్య కార్యస్య నిశ్చయమ్ ।

కురుష్య రాజశార్దల భవ సత్యప్రతిశ్రవః ॥ 19.3 ॥

అహం నియమమాతిష్ఠే సిద్ధ్యర్థం పురుషర్వభ ।

తస్య విష్ణుకరౌ ద్వ్య తు రాక్షసా కామరూపిణౌ ॥ 19.4 ॥

ప్రతే మే బహుశశీర్ణే సమాప్తాం రాక్షసావిమౌ ।

మారీచశ్చ సుబాహుశ్చ వీర్యవన్తా సుశిక్షితౌ ।

సమాంసరుధిరౌఫుణ వేదిం తామభ్యవర్ధతామ్ ॥ 19.5 ॥

అవధూతే తథాభూతే తస్మిన్నియమనిశ్చయే ।

కృతత్రమో నిరుత్సాహః తస్మాద్దేశాదపాక్రమే ॥ 19.6 ॥

న చ మే క్రోధముత్రష్టం బుద్ధిర్భవతి పార్థివ ।

తథాభూతా హి సా చర్య న శాపస్తుత ముచ్యతే ॥ 19.7 ॥

స్వపుత్రం రాజశార్దల రామం సత్యపరాక్రమమ్ ।

కాకపక్షధరం శూరం జ్యేష్ఠం మే దాతుమర్హసి ॥ 19.8 ॥

శక్తి హ్యాష మయా గుష్టః దివ్యేన స్వేన తేజసా ।

రాక్షసా యే వికర్తారః తేషామపి వినాశనే ॥ 19.9 ॥

శ్రేయశ్చాపై ప్రదాస్యామి బహురూపం న సంశయః ।
త్రయణామపి లోకానాం యేన భ్యాతిం గమిష్యతి ॥ 19.10 ॥

న చ తౌ రామమాసార్య శక్తు స్తాతుం కథంచన ।
న చ తౌ రాఘువాదవ్యః హాన్తముత్సహతే పుమాన్ ॥ 19.11 ॥
వీర్యోత్సిక్తా హి తౌ పాపౌ కాలపాశవశం గతౌ ।
రామస్య రాజశార్దూల న పర్యాప్తా మహాత్మనః ॥ 19.12 ॥

న చ పుత్రకృతస్నేహం కర్తుమర్దుసి పార్థివ ।
అహం తే ప్రతిజానామి హతౌ తౌ విధి రాక్షసా ॥ 19.13 ॥
అహం వేదిగై మహాత్మనం రామం సత్యపరాక్రమమ్ ।
వసిష్టోఽపి మహాతేజాః యే చేమే తపసి స్థితాః ॥ 19.14 ॥

యది తే ధర్మలాభం చ యశ్చ పరమం భువి ।
స్థితమిచ్ఛసి రాజేంద్ర రామం మే దాతుమర్దుసి ॥ 19.15 ॥
యదిహ్యానుజ్ఞాం కాకుత్స్తు దదతే తవ మంత్రిణాః ।
వసిష్టప్రముఖాస్పర్శ్య రాఘువం మే విసర్జయ ॥ 19.16 ॥

అభిప్రేతమసంసక్తమ్ ఆత్మజం దాతుమర్దుసి ।
దశరాత్రం హి యజ్ఞస్య రామం రాజీవలోచనమ్ ॥ 19.17 ॥

నాత్యేతి కాలో యజ్ఞస్య యథాత్మయం మమ రాఘువ ।
తథా కురుష్య భద్రం తే మా చ శోకే మనః కృథాః ॥ 19.18 ॥
ఇత్యేవముక్త్వా ధర్మత్మా ధర్మరథసహితం వచః ।
విరరామ మహాతేజాః విశ్వామిత్రో మహామునిః ॥ 19.19 ॥

స తన్నిశమ్య రాజేంద్రః విశ్వామిత్రవచశ్చభమ్ ।
శోకమభ్యగమత్తివం వ్యాపీదత భయాన్వితః ॥ 19.20 ॥
ఇతి హృదయమనోవిదారణం, మునివచనం తదతీవ శుష్టువాన్ ।
నరపతిరభవన్నహంపుదా, వ్యధితమనాః ప్రచచాల చాసనాత్ ॥ 19.21 ॥ (2 సార్లు)

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ ।
శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ॥
ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆధికావ్యే బాలకాండే ఏకోనవింశస్తర్ణః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆధికావ్యే బాలకాండే వింశస్తర్ణః
కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ ।
శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ॥

తచ్ఛృత్యా రాజశారూలః విశ్వామిత్రస్య భాషితమ్ ।
 ముహూర్తమివ నిస్పంజ్ఞః సంజ్ఞావానిదమబ్రవీత్ ॥ 20.1 ॥ (2 సార్లు)

ఊనషోడశవర్ణో మే రామో రాజీవలోచనః ।
 న యుద్ధమేగ్యతామస్య పశ్యామి సహ రాక్షసైః ॥ 20.2 ॥

ఇయమక్షౌహిణీ పూర్లా యస్యహం పతిరీశ్వరః ।
 అనయా సంవృతో గత్యా యోద్ధాతామం తైర్పుశాచరైః ॥ 20.3 ॥

ఇమే శూరాశ్చ విక్రాన్తాః భృత్యా మేత్తప్తవిశారదాః ।
 యోగ్య రక్షోగణైర్యోద్ధం న రామం నేతుమర్హసి ॥ 20.4 ॥

అహమేవ ధనుష్ణాణిః గోప్తా సమరమూర్ఖని ।
 యావత్రాణాఘరిష్యామి తావద్యోత్స్య నిశాచరైః ॥ 20.5 ॥

నిర్విష్ణు ప్రతచర్య సా భవిష్యతి సురక్షితా ।
 అహం తత్త్వాగమిష్యామి న రామం నేతుమర్హసి ॥ 20.6 ॥

బాలో హ్యకృతవిద్యశ్చ న చ వేత్తి బలాబలమ్ ।
 న చాప్తబలసంయుక్తః న చ యుద్ధవిశారదః ॥ 20.7 ॥

న చాసా రక్షసాం యోగ్యః కూటయుద్ధా హి తే భృశమ్ ॥ 20.8 ॥

విప్రయుక్తో హి రామేణ ముహూర్తమపి నోత్స్యహా ।
 జీవితుం మునిశారూల న రామం నేతుమర్హసి ॥ 20.9 ॥

యది వా రాఘవం బ్రహ్మన్ నేతుమిచ్ఛసి సువ్రత ।
 చతురంగసమాయుక్తం మయా చ సహితం నయ ॥ 20.10 ॥

షష్ఠిర్వర్షసహాప్రాణి జాతస్య మమ కౌశిక ।
 దుఃఖేనోత్పాదితశ్చయం న రామం నేతుమర్హసి ॥ 20.11 ॥

చతుర్భామాత్మజానాం హి ప్రీతిః పరమికా మమ ।
 జ్యేష్ఠం ధర్మప్రధానం చ న రామం నేతుమర్హసి ॥ 20.12 ॥

కింవీర్య రాక్షసాష్టే చ కస్య పుత్రాశ్చ తే చ కే ।
 కథం ప్రమాణాః కే చైతాన్ రక్షసి మునిపుంగవ ॥ 20.13 ॥

కథం చ ప్రతికర్తవ్యం తేషాం రామేణ రక్షసామ్ ।
 మామకైర్య బలైర్ప్రహ్మన్ మయా వా కూటయోధినామ్ ॥ 20.14 ॥

సర్వం మే శంస భగవన్ కథం తేషాం మయా రణే ।
 స్థాతవ్యం దుష్టభావానాం పీర్యోత్స్మిక్తా హి రాక్షసాః ॥ 20.15 ॥

తస్య తద్వచనం శ్రుత్యా విశ్వామిత్రోత్తభ్యభాషత ॥ 20.16 ॥

పొలప్త్వంశప్తభవః రావణో నామ రాక్షసః ॥ 20.17 ॥

స బ్రహ్మణా దత్తవరః త్రైలోక్యం బాధతే భృషమ్ |
మహాబలో మహావీర్యః రాక్షసైర్భవుభిర్వృతః || 20.18 ||

ప్రాయతే హి మహావీర్యః రావణో రాక్షసాధిపః |
సాక్షాధైశ్రవణభ్రాతా పుత్రో విశ్రవసో మునేః || 20.19 ||

యదా స్వయం న యజ్ఞస్య విష్ణుకర్తా మహాబలః |
తేన సంచోదితా ద్వ్యా తు రాక్షసా వై మహాబలో |
మారీచశ్చ సుబాహుశ్చ యజ్ఞవిష్ణుం కరిష్యతః || 20.20 ||

ఇత్యక్తో మునినా తేన రాజోవాచ మునిం తదా |
న హి శక్తోఽస్నే సంగ్రామే స్థాతుం తస్య దురాత్మనః || 20.21 ||

స త్వం ప్రసాదం ధర్మజ్ఞ కురుష్య మమ పుత్రకే |
మమ చైవాల్పుభాగ్యస్య దైవతం హి భవాన్ గురుః || 20.22 ||

దేవదానవగంధర్యాః యజ్ఞాః పతగపన్నగాః |
న శక్తా రావణం సోధుం కిం పునర్మానవా యుధి || 20.23 ||

స హి వీర్యవతాం వీర్యమ్ ఆదత్తే యుధి రాక్షసః |
తేన చాహం న శక్మోమి సంయోద్ధుం తస్య వా బలైః |
సబలో వా మునిశ్రేష్ట సహితో వా మమాత్మజేః || 20.24 ||

కథమష్యమరప్రభ్యం సంగ్రామాణమకోవిదమ్
బాలం మే తనయం బ్రహ్మన్ వైవ దాస్యమి పుత్రకమ్ || 20.25 ||

అథ కాలోపవో యుద్ధే సుతా సున్దోపసున్దయోః
యజ్ఞవిష్ణుకరో తో తే వైవ దాస్యమి పుత్రకమ్ || 20.26 ||

మారీచశ్చ సుబాహుశ్చ వీర్యవన్తో సుశిక్షితో |
తయోరన్యతరేణాహం యోద్ధా స్యాం సమహృదణః || 20.27 ||

ఇతి నరపతిజల్పనాద్విజేష్టం, కుశికసుతం సుమహాన్యవేశ మన్యః |
సుహుత ఇవ సమిధ్భిరాజ్యసిక్తః, సమభవదుజ్యలితో మహర్షివహ్నిః || 20.28 || (2 సార్లు)

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ |
శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ||
ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావేణే బాలకాండే వింశస్తుర్సః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావేణే బాలకాండే ఏకవింశస్తుర్సః
కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్ |
శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ||

తచ్ఛృత్యా వచనం తస్య స్నేహపరాక్రులాజ్ఞరమ్ |
సమన్యః కాశికో వాక్యం ప్రత్యువాచ మహీపతిమ్ || 21.1 || (2 సార్లు)

పూర్వమర్థం ప్రతిశ్రుత్య ప్రతిజ్ఞాం హతుమిచ్ఛసి |
రాఘువాణామయుక్తోఽయం కులస్యాస్య విపర్యయః || 21.2 ||

యదీదం తే జ్ఞమం రాజన్ గమిష్యామి యథాగతమ్ |
మిథ్యాప్రతిజ్ఞః కాకుత్స్థ సుభీభవ సబాంధవః || 21.3 ||

తస్య రోషపరీతస్య విశ్వామిత్రస్య ధీమతః |
చచాల వసుధా కృత్స్మా వివేశ చ భయం సురాన్ || 21.4 ||

త్రిస్తరూపం స విజ్ఞాయ జగత్ప్రవ్యం మహానృషిః |
నృపతిం సుప్రతో ధీరః వసిష్టో వాక్యమబ్రహ్మిత్ || 21.5 ||

ఇజ్ఞాకూణాం కులే జాతః సాజ్ఞాద్ధర్మై ఇవాపరః |
ధృతిమాన్ సుప్రతః శ్రీమాన్ న ధర్మం హతుమర్థసి || 21.6 ||

త్రిషు లోకేషు విభ్యాతః ధర్మాత్మా ఇతి రాఘువః |
స్వధర్మం ప్రతిషద్యస్య నాధర్మం వోధుమర్థసి || 21.7 ||

సంప్రత్యేవం కరిష్యామిత్యకుర్యాణస్య రాఘువ |
ఇష్టాపూర్వధో భూయాత్ తస్మాద్రామం విసర్జయ || 21.8 ||

కృతాప్రమకృతాప్రం వా వైనం శక్యన్తి రాజ్ఞసాః |
గుష్టం కుశికపుత్రేణ జ్యలనేనామృతం యథా || 21.9 ||

ఏష విగ్రహవాన్ ధర్మః ఏష వీర్యవతాం వరః |
ఏష బుధ్యాత్ ధికో లోకే తపసశ్చ పరాయణమ్ || 21.10 ||

ఏషోత్స్రాన్ వివిధాన్ వేత్తి త్రైలోక్యే సచరాచరే |
వైనమన్యః పుమాన్వేత్తి న చ వేత్స్యన్తి కేచన || 21.11 ||

న దేవా బుషయః కేచిత్ నాసురా న చ రాజ్ఞసాః |
గంధర్వయజ్ఞప్రవరాః సకిన్మరమహేశారగాః || 21.12 ||

సర్వాప్రాణి భృశాశ్వస్య పుత్రాః పరమధార్మికాః |
కాశికాయ పురా దత్తా యదా రాజ్యం ప్రశాసతి || 21.13 ||

తేంపి పుత్రాః భృశాశ్వస్య ప్రజాపతిసుతాసుతాః |
వైకరూపా మహావీర్యః దీప్తిమన్తో జయావహః || 21.14 ||

జయా చ సుప్రభా చైవ దక్షకన్యే సుమధ్యమే |
తే సువాతేం ప్రశప్తాణి శతం పరమభాస్యరమ్ || 21.15 ||

పంచాశతం సుతాన్ లేభే జయా నామ పరాన్ పురా ।
వధాయూ సుర్పైన్యానామ్ అమేయాన్ కామరూపిణాః ॥ 21.16 ॥

సుప్రభాఉ జనయచ్ఛాపి సుతాన్ పంచాశతం పునః ।
సంహరాన్నామ దుర్భర్షాన్ దురాక్రామాన్ బలీయసః ॥ 21.17 ॥

తాని చాప్రాణి వేత్యేష యథావత్పుశికాత్మజః ।
అపూర్వాణాం చ జననే శక్తో భూయస్య ధర్మవిత్ ॥ 21.18 ॥

ఏవం వీర్యో మహాతేజా విశ్వామిత్రో మహాయశాః ।
న రామగమనే రాజన్ సంశయం కర్తుమర్హసి ॥ 21.19 ॥

తేషాం నిగ్రహణే శక్తః స్వయం చ కుశికాత్మజః ।
తవ పుత్రహితార్థాయ త్వాముపేత్వాభియాచతే ॥ 21.20 ॥

ఇతి మునివచనాత్రుసన్నచిత్తః, రఘువృషభశ్చ ముమోద భాస్వరాంగః ।
గమనమభిరురోచ రాఘవస్య, ప్రథితయశాః కుశికాత్మజాయ బుధ్యా ॥ 21.21 ॥

(2 పాఠ్)

కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూపితమ్ ।
శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేత్ బాలకాండే మునీశ్వర ॥
ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే బాలకాండే ఏకవింశన్నర్గః

అథ ద్వావింశన్నర్గః

తథా వసిష్టై బ్రువతి రాజు దశరథస్యుతమ్ ।
ప్రహృష్టవదనో రామమ్ ఆజుహోవ సలక్ష్మణామ్ ॥ 22.1 ॥

- శ్రీరామస్తుతిః** – ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహామ్ ॥
- ఫలతుతిః** – ఇదం పవిత్రం పాపఫ్లుం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।
యః పతేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణైసమః

